

เหตุการณ์จำลองโรคระบาดใช้หวัดนก สำหรับการซักซ้อมแผนการปฏิบัติงาน และ มาตรการเตรียมความพร้อมและเฝ้าระวังควบคุมโรคใช้หวัดนก

เหตุการณ์จำลองที่ 1

ท่านเป็นเจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์อำเภอวิหค ได้รับแจ้งจากอาสาปศุสัตว์ วันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 ดังนี้

มีการป่วยตายของสัตว์ปีกโดยไม่ทราบสาเหตุในพื้นที่ ม.1 ตำบลนกกิบบ อำเภอวิหค จังหวัดสุกณบุรี โดยได้ทำการสอบถามอาการป่วยของสัตว์ปีกในเบื้องต้นจากเจ้าของสัตว์ (นาย A.) พบว่าลักษณะของสัตว์ปีกที่ป่วยตายมีลักษณะหน้าบวมหงอนและเหนียงมีสีคล้ำ หน้าแข็งมีจุดเลือดออก และหายใจลำบาก และพบว่าการตายจำนวนมากอย่างไม่ทราบสาเหตุของสัตว์ปีกในบริเวณใกล้เคียง สำนักงานปศุสัตว์อำเภอจึงได้รับการแจ้งต่อสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่เกิดโรค

พื้นที่การระบาดพบในบริเวณ พื้นที่ ม.1 ตำบลนกกิบบ อำเภอวิหค จังหวัดสุกณบุรี ลักษณะพื้นที่เป็นชุมชนเกษตรกร อาชีพหลักของเกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ลักษณะครัวเรือนเป็นแบบกระจายตัว การเลี้ยงสัตว์ปีกเป็นแบบการเลี้ยงไก่หลังบ้าน และเป็ดไล่ทุ่ง ในพื้นที่รัศมี 5 กม. มีเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ปีกจำนวน 30 ครัวเรือน ประชากรเฝ้าพื้นที่เมือง 700 ตัว เป็ดไล่ทุ่ง 600 ตัว

จากเหตุการณ์จำลองข้างต้น ให้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม (แบ่งกลุ่มโดยคละหน้าที่ความรับผิดชอบ) ดังนี้

- 1.1 กลุ่มที่อยู่ในสถานการณ์ปกติ
- 1.2 กลุ่มที่อยู่ในสถานการณ์เกิดการระบาดของโรค

โดยทั้ง 2 กลุ่ม ให้ระดมความคิดเห็นวิธีการปฏิบัติงานเมื่อพบเหตุการณ์สัตว์ปีกป่วย/ตายผิดปกติสงสัยโรคใช้หวัดนก พร้อมนำเสนอภายใต้เหตุการณ์จำลองดังกล่าว และหัวข้อตามที่กำหนดให้ ดังต่อไปนี้

- การเตรียมบุคลากร
- การเตรียมข้อมูลและรายงานผลการปฏิบัติงาน
- การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และยานพาหนะ
- การสอบสวนโรค
- การเฝ้าระวังโรค
- การควบคุมเคลื่อนย้ายและกักกัน
- การทำลายสัตว์ป่วย
- การทำลายเชื้อโรค
- การประชาสัมพันธ์
- การประสานกับหน่วยงานอื่น
- การวิจัยและพัฒนา
- การพัฒนาบุคลากร
- งบประมาณ

เหตุการณ์จำลองโรคระบาดไข้หวัดนก สำหรับการซักซ้อมแผนการปฏิบัติงาน และ มาตรการเตรียมความพร้อมและเฝ้าระวังควบคุมโรคไข้หวัดนก

เหตุการณ์จำลองที่ 2

ณ บริเวณสวนสาธารณะประจำจังหวัด มีชาวพบหญิงอายุ 40 ปี มีอาชีพเลี้ยงนกสวยงามเพื่อจำหน่าย แสดงอาการคล้ายโรคไข้หวัด มีไข้สูง ไอ หายใจลำบาก จำนวน 1 ราย ตอนนี้รักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลประจำจังหวัด และอยู่ระหว่างรอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ซึ่งผู้ป่วยรายดังกล่าวอาศัยอยู่ในหมู่บ้านทรายงาม ตำบลนกจาก อำเภอวิหค โดยในหมู่บ้านทรายงาม มีบ้านพักอาศัยอยู่ราว 100 หลังคาเรือน ประชากรประมาณ 600 คน มีการเลี้ยงสัตว์ปีกเพื่อบริโภคในครัวเรือน และประชากรบางส่วนของหมู่บ้านประกอบธุรกิจเลี้ยงนกอีแอ่นกินรังในอาคารเพื่อนำรังนกไปจำหน่าย ซึ่งในหมู่บ้านดังกล่าวนี้ไม่พบการป่วยหรือตายของสัตว์ปีกเข้าตามนิยามสัตว์ปีกป่วย/ตายผิดปกติสงสัยโรคไข้หวัดนก

1. กำหนดให้กลุ่มของท่านเป็นคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกระดับจังหวัด
  - 1.1 จากสถานการณ์ดังกล่าว คณะฯของท่านจะดำเนินการอย่างไรในเหตุการณ์นี้
  - 1.2 ถ้าผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการแจ้งว่าหญิงดังกล่าวป่วยเป็นโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N9 ท่านจะมีการดำเนินการต่อไปอย่างไร

2. นายแพทย์ผู้รักษาผู้ป่วยออกแถลงการณ์ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ แจ้งว่าผู้ป่วยเป็นโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N9 จากสถานการณ์ดังกล่าว กำหนดให้กลุ่มของท่านเป็นคณะทำงานเฝ้าระวัง ป้องกันเตรียมพร้อมควบคุมการระบาดฉุกเฉินของโรคไข้หวัดนก H7N9 และประชาสัมพันธ์ ในคณะกรรมการฯ
  - 2.1 เมื่อเหตุการณ์ดำเนินไปตามสถานการณ์จำลอง ท่านจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไร
  - 2.2 ท่านจะมีวิธีสอบสวน และควบคุมโรคอย่างไร
  - 2.3 หากเหตุการณ์ดำเนินต่อไป มีการพบผู้ป่วยเพิ่มจำนวนขึ้น ทีมของท่านจะดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างไร
  - 2.4 เพื่อไม่ให้เกิดความตื่นตระหนกของประชาชน ท่านจะมีวิธีประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจแก่ประชาชนอย่างไร

เหตุการณ์จำลองโรคระบาดไข้หวัดนก สำหรับการซักซ้อมแผนการปฏิบัติงาน และ มาตรการเตรียมความพร้อมและเฝ้าระวังควบคุมโรคไข้หวัดนก

เหตุการณ์จำลองที่ 3

มีการระบาดของโรคไข้หวัดชนิดรุนแรง H5N1 ขึ้นในพื้นที่ของจังหวัดข้างเคียง และใน 1 สัปดาห์ถัดมาก็มีการแจ้งพบสัตว์ปีกภายในจังหวัดของเรามีการป่วยตายจำนวนมากผิดปกติ อีกทั้งยังพบการนำซากสัตว์ปีกไปทิ้งไว้ในที่สาธารณะ และแอบทิ้งซากในหนองบึงที่พบเห็นได้ยาก ในช่วงสัปดาห์เดียวกันนี้หน่วยงานสาธารณสุขก็มีผู้ป่วยแสดงอาการคล้ายโรคไข้หวัด มีไข้สูง ไอ หายใจลำบาก เพิ่มจำนวนขึ้นในปริมาณสูงกว่าช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อน ชาวสื่อทางโซเชียลเน็ตเวิร์คเกี่ยวกับการระบาดของโรคไข้หวัดนกในคนจากจังหวัดข้างเคียงเริ่มสร้างความตระหนกในพื้นที่ต่างๆของจังหวัดเราเพิ่มขึ้น เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกเริ่มมีการร้องเรียนถึงการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพราะผู้บริโภคเกิดการหวาดกลัวจากข่าวลือดังกล่าว และทำให้สัตว์ปีกจำหน่ายออกได้ลดลง

จากสถานการณ์ดังกล่าว สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเห็นควรจะดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมโรคไข้หวัดนกและมาตรการที่เกี่ยวข้องต่างๆ อย่างไรบ้าง โดยแบ่งออกเป็น 2 กรณี ดังนี้

1. การควบคุมโรคไข้หวัดนกในกรณีมีสัตว์ปีกป่วย/ตายผิดปกติสงสัยเป็นโรคไข้หวัดนก
2. การดำเนินการเมื่อผลการตรวจยืนยันว่าสัตว์ปีกป่วย/ตายผิดปกติเป็นโรคไข้หวัดนก